

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Warszawa, dnia 14 lipca 2010 roku

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

BMP-0724-4799(1)/10/JD

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 14.07.2010.

nr 3820 podpis B. B. B.

A. J. Kwilich
Biura Prasowe Senatu RP
wpłynęło dn. 15.07.10
nr 55/10 podpis K.

Pan
Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku

W nawiązaniu do pisma z dnia 18 czerwca 2010 roku (sygn. BPS/DSK-043-2809/10) przekazującego oświadczenie złożone przez Senatora RP Pana Antoniego Motyczkę podczas 57. posiedzenia Senatu RP w dniu 10 czerwca 2010 roku w sprawie rozliczenia godzin nadliczbowych funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j.: Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 z późn. zm.), czas służby strażaków nie może przekraczać 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, nieprzekraczającym 6 miesięcy. Jeżeli jest to uzasadnione koniecznością zapewnienia ciągłości służby, czas służby strażaka może być przedłużony do 48 godzin tygodniowo w ww. okresie rozliczeniowym (vide: art. 35 ust. 9 ww. ustawy). W przypadku wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w Państwowej Straży Pożarnej czas służby strażaka można przedłużyć ponad normę 48 godzin tygodniowo i w takim wypadku w zamian za czas służby strażakowi przysługuje czas wolny od służby w tym samym wymiarze, w przyjętym okresie rozliczeniowym (vide: art. 35 ust. 10 ww. ustawy).

Z tytułu pełnienia służby w warunkach szkodliwych dla zdrowia albo szczególnie uciążliwych ze względu na przedłużony czas służby strażakowi przysługuje swoista rekompensata w postaci dodatkowego płatnego urlopu wypoczynkowego (vide: art. 71a ustawy o Państwowej Straży Pożarnej).

Wskazane regulacje prawne odnoszące się do czasu służby strażaków obowiązują od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 100, poz. 836), tj. od dnia 1 lipca 2005 roku. W drodze przedmiotowej nowelizacji – obok obniżenia normy czasu służby – wydłużono jednocześnie wymiar dodatkowego urlopu dla strażaków PSP do 18 dni (dla porównania w Policji wymiar dodatkowego urlopu wynosi – do 13 dni roboczych, a Straży Granicznej – do 15 dni kalendarzowych).

Podkreślenia wymaga, iż w aktualnym brzmieniu ustawa o Państwowej Straży Pożarnej reguluje w pełnym zakresie uprawnienia strażaka z tytułu pełnienia służby w przedłużonym czasie służby, wyłączając uprawnienia płacowe z tego tytułu. Powyższe stwierdzenie znalazło potwierdzenie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 roku (sygn. II PZP 3/08). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu ww. uchwały potwierdza wcześniejsze ustalenia, iż stosunki służby w służbach mundurowych nie są stosunkami pracy w rozumieniu Kodeksu pracy i w sprawach

nieuregulowanych w pragmatyce danej służby przepisy *Kodeksu pracy* stosuje się posiłkowo na podstawie wyraźnych odesłań lub w drodze analogii w celu usunięcia rzeczywistych luk w tych regulacjach, a nie na podstawie art. 5 *Kodeksu pracy*. Ponadto stwierdza, że brak regulacji w pragmatyce danej służby prawa funkcjonariusza do dodatkowego uposażenia z tytułu pełnienia służby w przedłużonym czasie służby „oznacza, że ustawodawca nie przyznał funkcjonariuszowi takiego prawa (regulacja negatywna). Brak regulacji w pragmatyce danej służby prawa funkcjonariusza do dodatkowego uposażenia z tytułu pełnienia służby w przedłużonym czasie służby nie może zostać zakwalifikowany jako luka rzeczywista, która wymagałaby wypełnienia w drodze analogii z przepisów *Kodeksu pracy* o wynagrodzeniu za pracę w godzinach nadliczbowych. Ten brak może być rozpatrywany jedynie w kategoriach luki aksjologicznej, a więc braku regulacji, którą uważa się za słuszną i pożądaną. Taka luka może być wypełniona tylko w drodze odpowiedniego działania ustawodawcy, a nie w drodze wykładni prawa.”

Warto również wskazać, iż zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie *pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej* (Dz. U. Nr 266, poz. 2247 z późn. zm.), przedłużenie czasu służby strażaka może uzasadniać konieczność:

- 1) dokończenia rozpoczętych czynności, jeżeli nie mogą zostać przerwane, oraz wykonania czynności niecierpiących zwłoki;
- 2) utrzymania minimalnej obsady osobowej każdej zmiany na poziomie od 50 % do 70 % stanu etatowego zmiany.

Głównie ze względu na konieczność utrzymania minimalnej obsady osobowej każdej zmiany na poziomie od 50 % do 70 % stanu etatowego zmiany, nie jest możliwe dokonanie rozliczenia nadgodzin strażaków.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że zarówno Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, jak też kierownictwo Komendy Głównej i pozostałych jednostek organizacyjnych PSP, dostrzegają problem ponadnormatywnego czasu służby strażaków PSP. Od 2006 roku podejmowane są działania, mające na celu zwiększenie stanów osobowych zmian służbowych, które doprowadziły do zwiększenia w okresie od 2005 do 2008 roku stanu etatowego w zmianowym rozkładzie czasu służby o 2 800 etatów z tego:

- 1100 etatów jako nowe (w roku 2006),
- 350 etatów cywilnych, które uwolniły odpowiednią ilość etatów funkcjonariuszy z codziennego rozkładu czasu służby (lata 2007 i 2008),
- 1266 etatów przeniesiono z codziennego rozkładu czasu służby w komendach wojewódzkich oraz powiatowych i miejskich PSP,
- 84 etaty przeniesiono z jednostek centralnych.

Obecnie analizowane jest podjęcie stosownych działań mających na celu rozwiązanie przedmiotowej kwestii.

Z poważaniem,

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
[Podpis]
z im. Zdzisław Sosnowski
Podsekretarz Stanu